

Nguyên lý Hệ quản trị CSDL

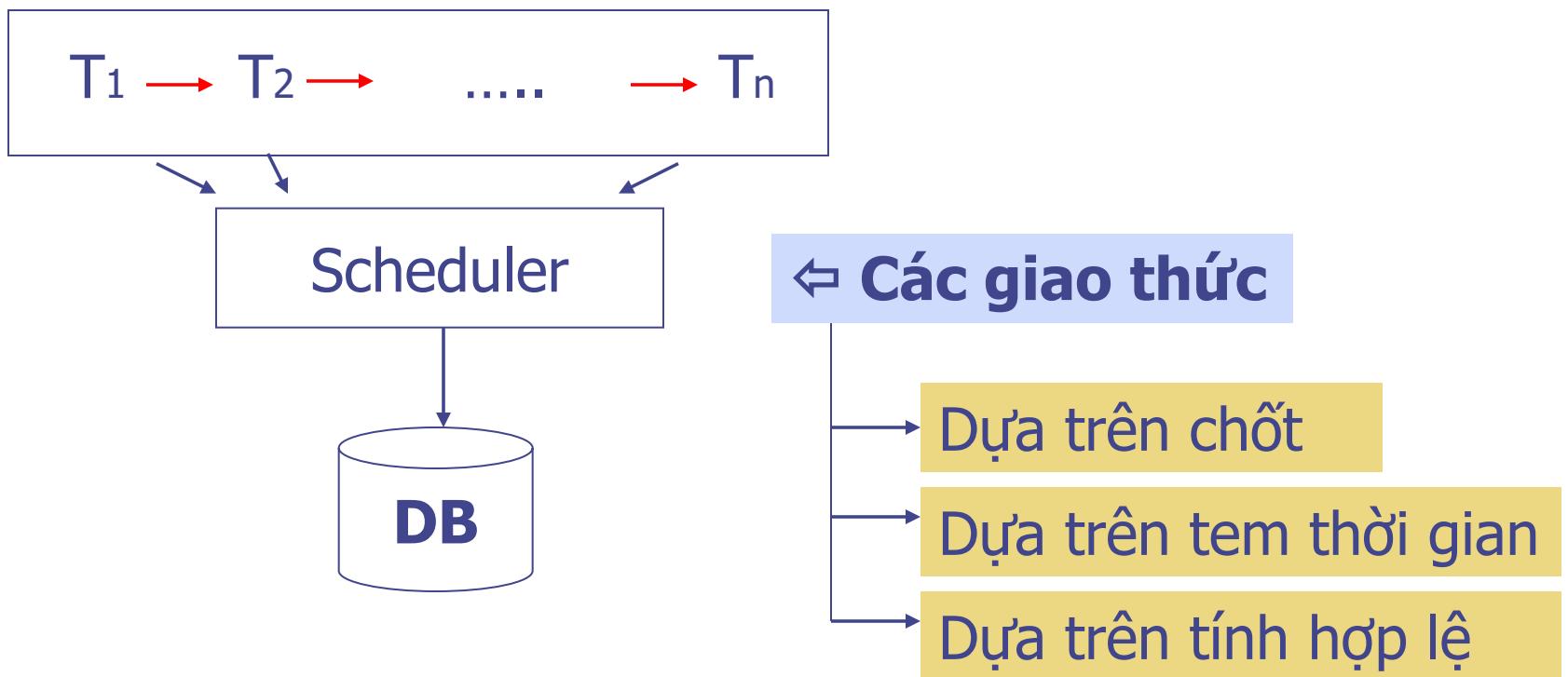
Chương 4: Điều khiển cạnh tranh (Concurrency Control)

Tóm tắt nội dung

- ◆ Giới thiệu
- ◆ Giao thức dựa trên chốt
  - Chốt và cấp chốt
  - Giao thức chốt 2 kỳ
  - Giao thức dựa trên đồ thị
  - Đa hạt
- ◆ Giao thức dựa trên tem thời gian
  - Giao thức thứ tự tem thời gian
  - Giao thức viết Thomas
- ◆ Giao thức dựa trên tính hợp lệ
- ◆ Quản lý deadlock
  - Phòng ngừa deadlock
  - Sơ đồ dựa trên timeout
  - Phát hiện và khôi phục deadlock

Giới thiệu

- ◆ Trong chương trước, ta đã có các giải thuật để xác định một lịch trình có **khả tuần tự** hay không.
- ◆ **Nhưng làm thế nào để sinh ra được các lịch trình **khả tuần tự**?**

Giao thức dựa trên chốt

- ◆ Dựa trên sự loại trừ **hỗn** **tương**: khi 1 GD đang truy xuất một hạng mục DL, không một GD nào khác được truy xuất hạng mục DL này.
- ◆ Phương pháp thực hiện:
  - Mỗi hạng mục DL sẽ có một **chốt**.
  - Một GD chỉ được **truy xuất** 1 hạng mục DL nếu nó đang **giữ chốt** trên hạng mục DL đó
⇒ Một GD muốn truy xuất một hạng mục DL phải **xin chốt** tương ứng trên hạng mục DL đó.

Giao thức dựa trên chốt – Chốt

◆ Chốt:

- Share (khóa chia sẻ): chỉ đọc.
- eXclusive (khóa loại trừ): có thể đọc/ghi.

◆ Các thao tác trên chốt:

- Xin chốt S trên Q: Lock_S(Q), L_S(Q), LS(Q)
- Xin chốt X trên Q: Lock_X(Q), L_X(Q), LX(Q)
- Tháo chốt trên Q: Unlock(Q), U(Q)

◆ Một GD cần truy xuất hạng mục DL $\Rightarrow$ xin chốt $\rightarrow$ được cấp $\rightarrow$ chờ

		Requester	
		S	X
Holder	S	True	False
	X	False	False

Ma trận tương thích

Giao thức dựa trên chốt – Chốt

- ◆ Sau khi sử dụng xong hạng mục DL thì phải **tháo chốt**
  - **Tháo chốt sớm**: cạnh tranh vs. không nhất quán.
  - **Tháo chốt trễ**: nhất quán vs. ít cạnh tranh + deadlock.
- ◆ Ví dụ: Cho 2 lịch trình sau (g/s giá trị A và B trước khi xảy ra các giao dịch lần lượt là 100\$ và 200\$)

T1	R(B) B = B – 50 W(B) R(A) A = A + 50 W(A)
-----------	--

T2	R(A) R(B) Display(A+B)
-----------	------------------------------

Giao thức dựa trên chốt – Chốt

◆ Tháo chốt sớm:

T1	T2
$L\_X(B); R(B)$ $B = B - 50$ $W(B); U(B)$	$L\_S(A); R(A)$ $U(A); L\_S(B)$ $R(B); U(B)$ Display(A+B)
$L\_X(A); R(A)$ $A = A + 50$ $W(A); U(A)$	
<i>Schedule 1</i>	

◆ Tháo chốt trễ:

T1	T2
$L\_X(B); R(B)$ $B = B - 50$ $W(B)$	$L\_S(A); R(A)$ $L\_S(B); R(B)$ $Display(A+B)$
$L\_X(A); R(A)$ $A = A + 50$ $W(A); U(B)$	$U(A); U(B)$
<i>Schedule 2</i>	

Giao thức dựa trên chốt – Chốt

- ◆ Trên thực tế thì deadlock được ưa thích hơn trạng thái không nhất quán (!?)
- ◆ Để sinh ra được các LT khả tuần tự trong hệ thống, ta y/c các GD trong hệ thống phải tuân theo tập các qui tắc xin và tháo chốt $\Rightarrow$ **giao thức dựa trên chốt**
- ◆ Giao thức chốt hạn chế số lịch trình có thể, là tập con của tập tất cả các lịch trình khả tuần tự
- ◆ Một LT được gọi là **thỏa giao thức chốt** nếu nó tuân thủ các quy tắc của giao thức đó

Giao thức dựa trên chốt – Cấp chốt

- ◆ Một GD sẽ được cấp chốt nếu như không có GD nào giữ chốt ở phương thức **không tương thích**

- ◆ Để **tránh chết đói**, ta có thể dùng giao thức sau:
  - GD T_i chỉ được cấp chốt trên hạng mục dữ liệu Q ở phương thức M , khi cả hai điều kiện sau được thỏa:
    - ◆ Không có GD khác giữ chốt **không tương thích** với M trên Q
    - ◆ Không có **GD khác đang chờ chốt** trên Q và đã đưa ra yêu cầu cấp chốt trước T_i

Giao thức dựa trên chốt – Chốt 2 kỳ

◆ Tính chất:

- Khả tuần tự xung đột
- Không tránh được deadlock và cuộn lại hàng loạt

◆ Quy tắc: yêu cầu chốt và tháo chốt của các GD phải chia thành 2 kỳ

- Kỳ phình to (growing phase): chỉ có thể xin chốt
- Kỳ thu nhỏ (shrinking phase): chỉ có thể tháo chốt

◆ Giao thức chốt 2 kỳ **nghiêm ngặt**:

Chốt X phải được giữ đến cuối GD

◆ Giao thức chốt 2 kỳ **nghiêm khắc**:

Tất cả chốt phải được giữ đến cuối GD

Tránh cuộn lại hàng loạt

Giao thức dựa trên chốt – Chốt 2 kỳ

◆ Ví dụ: **S2** tuân theo GT chốt 2 kỳ còn **S1** thì không

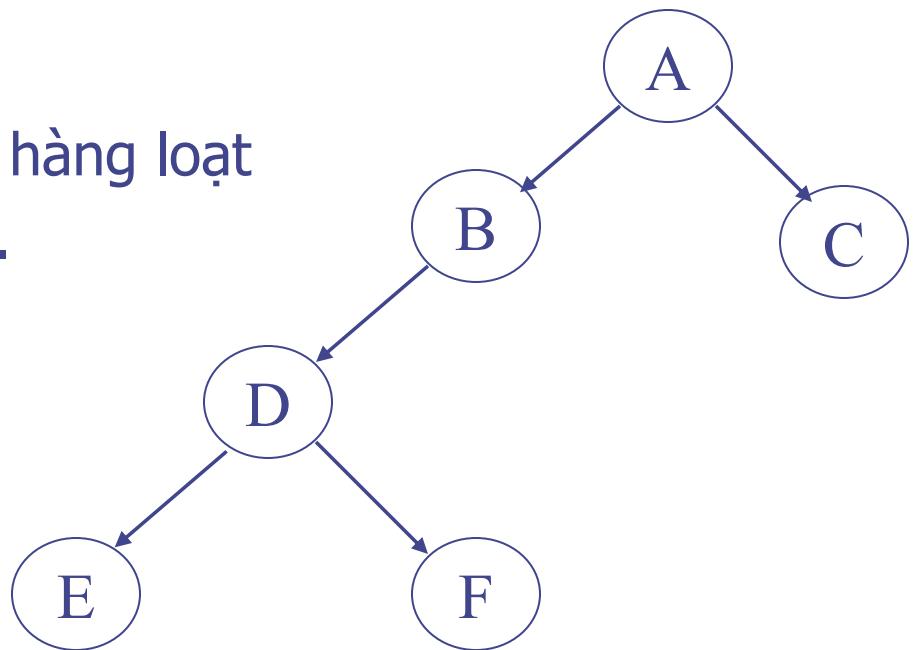
T1	T2
$L\_X(B); R(B)$ $B = B - 50$ $W(B); U(B)$	$L\_S(A); R(A)$ $U(A); L\_S(B)$ $R(B); U(B)$ $Display(A+B)$
$L\_X(A); R(A)$ $A = A + 50$ $W(A); U(A)$	
S1	

T1	T2
$L\_X(B); R(B)$ $B = B - 50$ $W(B)$	$L\_S(A); R(A)$ $L\_S(B); R(B)$ $Display(A+B)$
$L\_X(A); R(A)$ $A = A + 50$ $W(A); U(B)$	$U(A); U(B)$
S2	

Giao thức dựa trên chốt – Đồ thị

- ◆ Có thể thực hiện nếu biết trước thứ tự mà các hạng mục DL được truy xuất.
⇒ Đồ thị CSDL.
- ◆ Tính chất:
  - Khả tuần tự xung đột.
  - Tránh deadlock và cuộn lại hàng loạt
  - Chỉ sử dụng chốt Exclusive.

$A \rightarrow B$ có nghĩa là nếu GD nào truy xuất cả A và B phải truy xuất A trước B

Giao thức dựa trên chốt – Đồ thị

◆ Quy tắc:

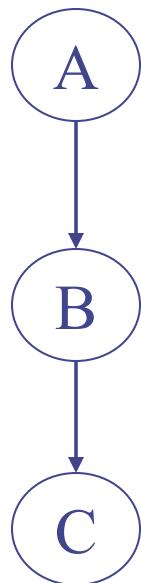
- (1) Mỗi hạng mục có thể chốt nhiều nhất 1 lần
- (2) Chốt đầu tiên bởi T có thể trên bất kỳ hmục DL nào
- (3) Sau đó, Q có thể được chốt bởi T nếu T đã chốt cha Q
- (4) Các hạng mục DL có thể tháo chốt bất kỳ lúc nào

◆ Giao thức này có thuận lợi hơn giao thức chốt 2 kỳ là ta có thể tháo chốt sớm nhưng nó có hạn chế là tổng chi phí chốt tăng

◆ Có những GD thỏa giao thức cây nhưng không thỏa giao thức chốt 2 kỳ và ngược lại.

Giao thức dựa trên chốt – Đồ thị

◆ Ví dụ:

T1	T2
L_X(A)	
L_X(B)	
U(A)	L_X(A)
L(C)	
U(B)	L_X(B)
	U(A)
	U(B)
U(C)	

Tree, !2PL

T1	T2
L_X(A)	
	L_X(B)
L(C)	
U(A)	
U(C)	

2PL, !Tree

Giao thức dựa trên chốt – Đồ thị

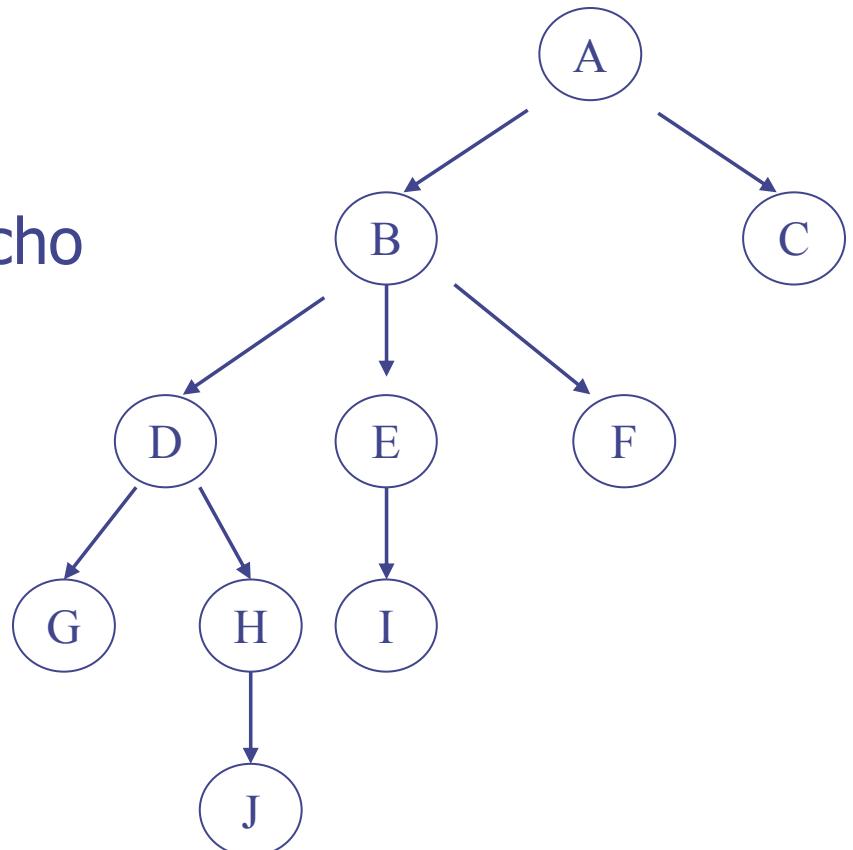
Bài tập

◆ Cho đồ thị CSDL như sau và hai giao dịch T1 và T2:

- T1: Truy xuất G, F.
- T2: Truy xuất F, G.

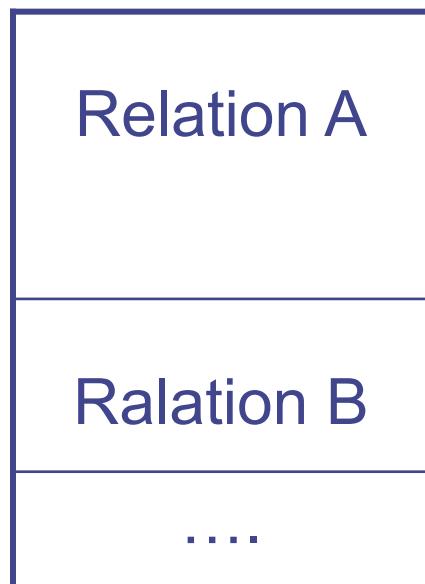
1) Viết các chỉ thị xin/tháo khóa cho các giao dịch trên theo đúng giao thức cây.

2) Tạo một lịch trình cho 2 giao dịch trên và cho biết lịch trình này có bị deadlock hay không?

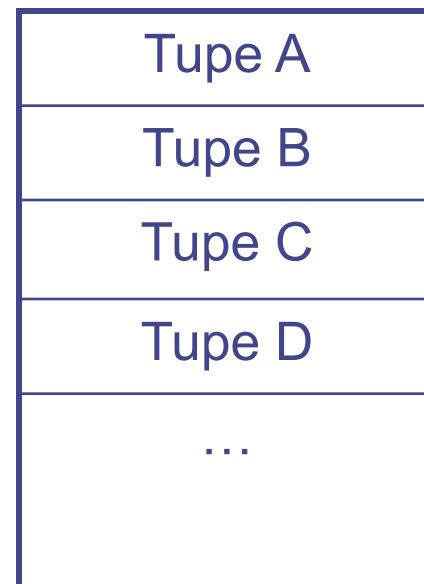

Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

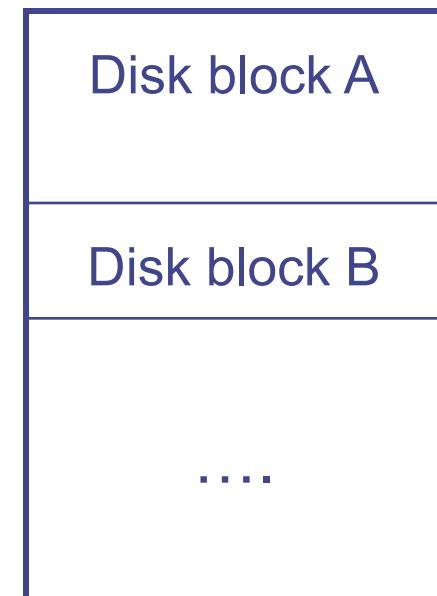
- ◆ Trong các GT dựa trên chốt, một GD phải xin chốt trước khi cập nhật dữ liệu.
- ◆ Chúng ta cần chốt những gì?

DB

DB

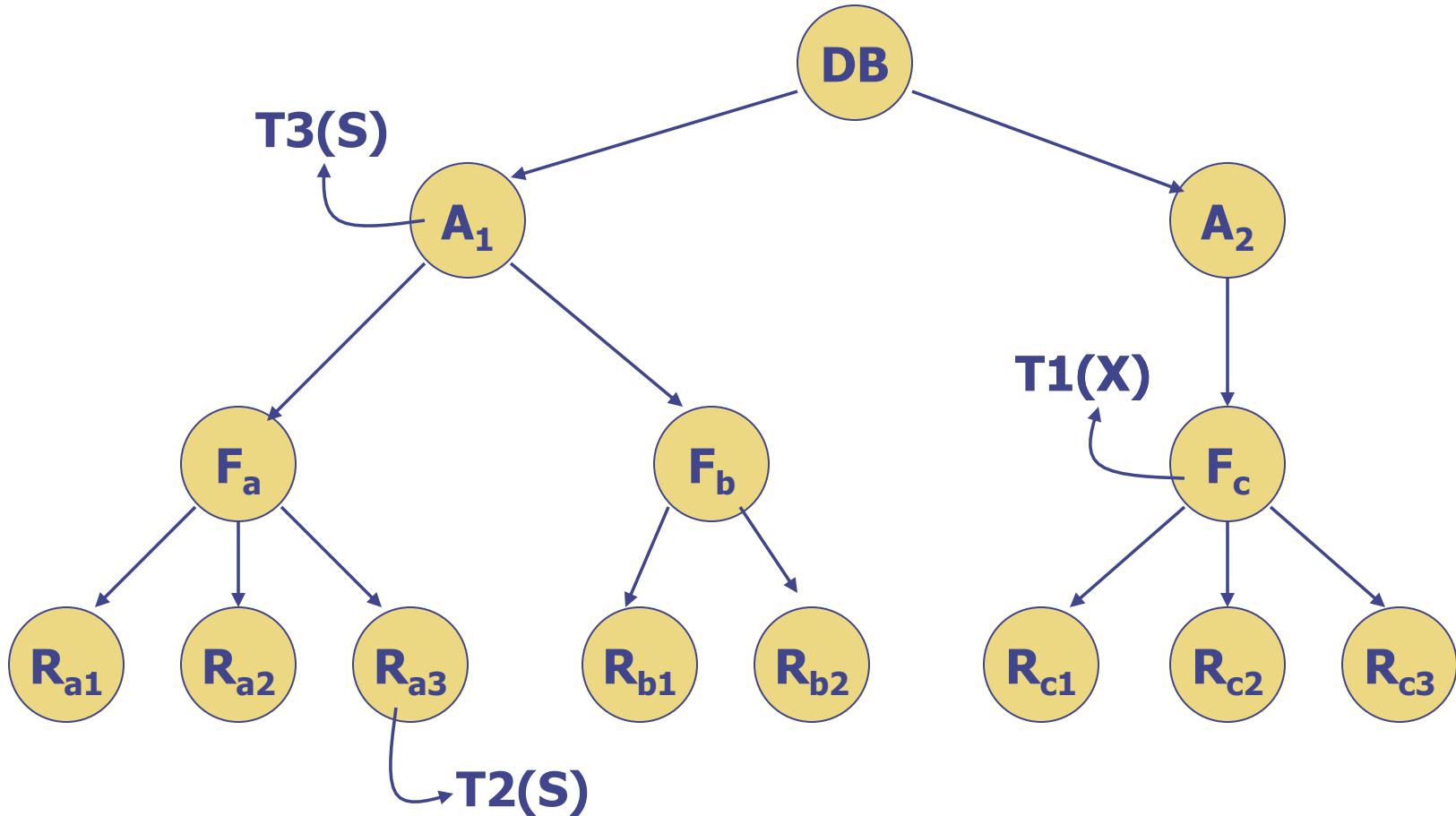

DB

Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

- ◆ Nên chốt những đối tượng lớn hay nhỏ?
  - Nếu **chốt đối tượng lớn** (bảng, DB): cần ít khóa nhưng ít cạnh tranh
  - Nếu **chốt đối tượng nhỏ** (tuple): cho phí chốt cao nhưng tăng tính cạnh tranh
- ◆ Có một giải pháp thực hiện song song cả hai cách: **Đa hạt** (multiple granularity).

Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

- ◆ Để tăng hiệu quả cấp chốt, bổ sung thêm các **khóa tăng cường** (intensive lock).

		Requester					
		IS	IX	S	SIX	X	
Holder	IS	T	T	T	T	F	
	IX	T	T	F	F	F	
	S	T	F	T	F	F	
	SIX	T	F	F	F	F	
	X	F	F	F	F	F	

Ma trận cạnh tranh khóa

Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

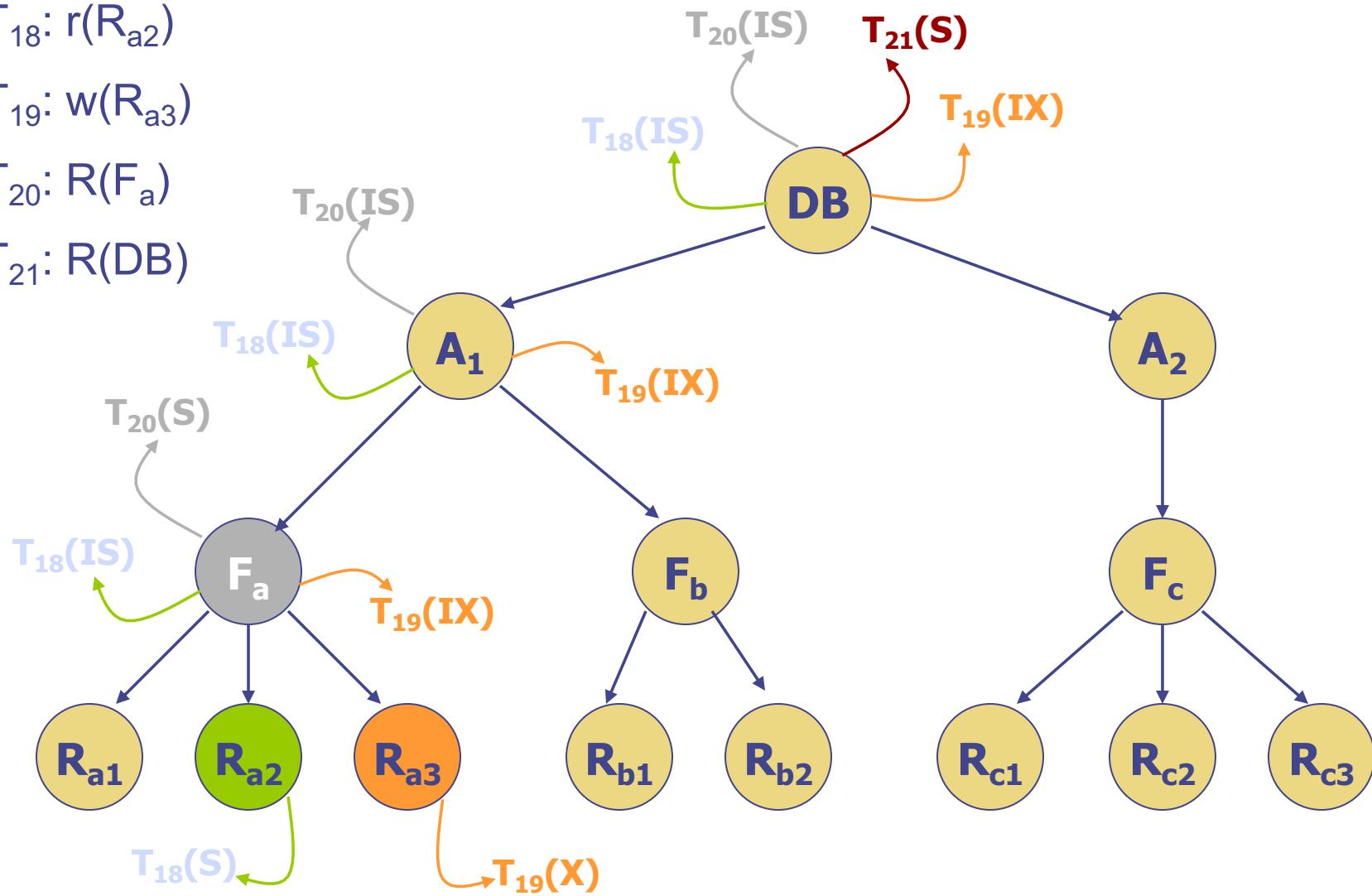
◆ Qui tắc cấp chốt:

1. Kiểm chứng **hàm tương thích**
2. **Gốc của cây** phải được chốt đầu tiên
3. Q có thể chốt bởi T ở **{S, IS}** nếu cha Q đang bị chốt bởi T ở **{IS, IX}**
4. Q có thể chốt bởi T ở **{X, SIX, IX}** nếu cha Q đang bị chốt bởi T ở **{IX, SIX}**
5. T tuân theo **giao thức chốt 2 kỳ**
6. T có thể **tháo chốt** Q nếu không có con của Q đang bị chốt bởi T

⇒ TẬU CHỐT: Top-Down, THÁO CHỐT: Bottom-Up

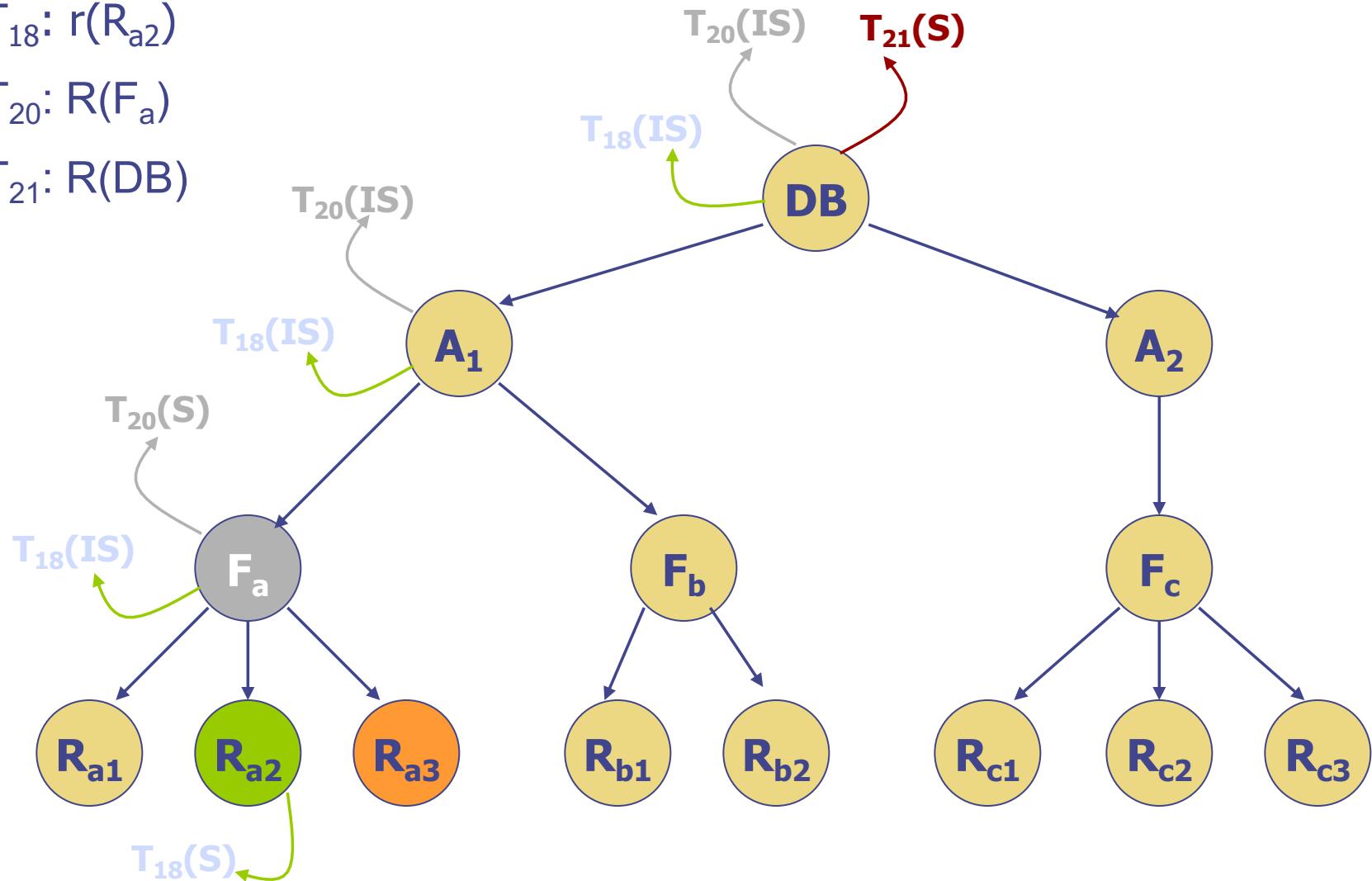
Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

- $T_{18}: r(R_{a2})$
- $T_{19}: w(R_{a3})$
- $T_{20}: R(F_a)$
- $T_{21}: R(DB)$

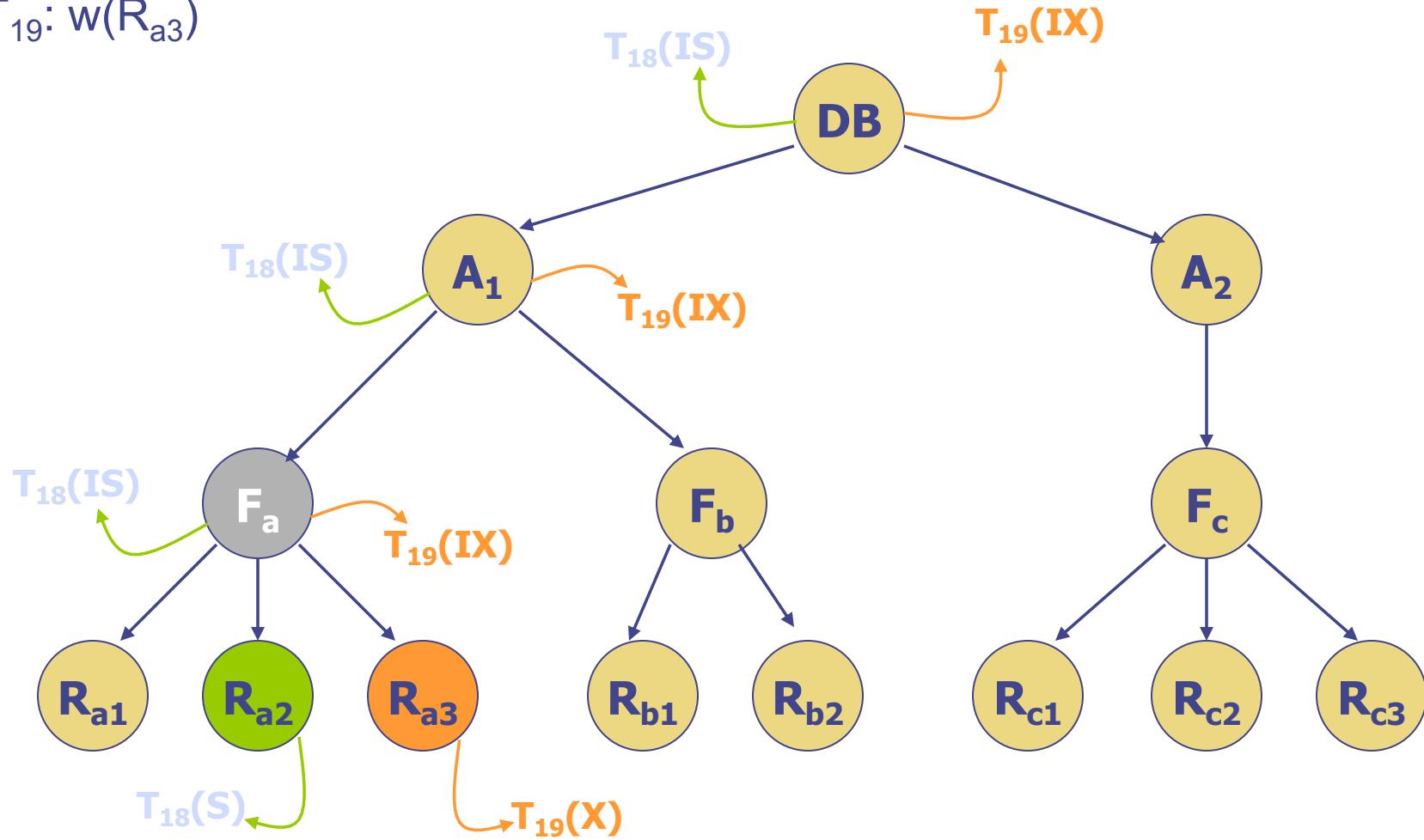
Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

- $T_{18}: r(R_{a2})$
- $T_{20}: R(F_a)$
- $T_{21}: R(DB)$

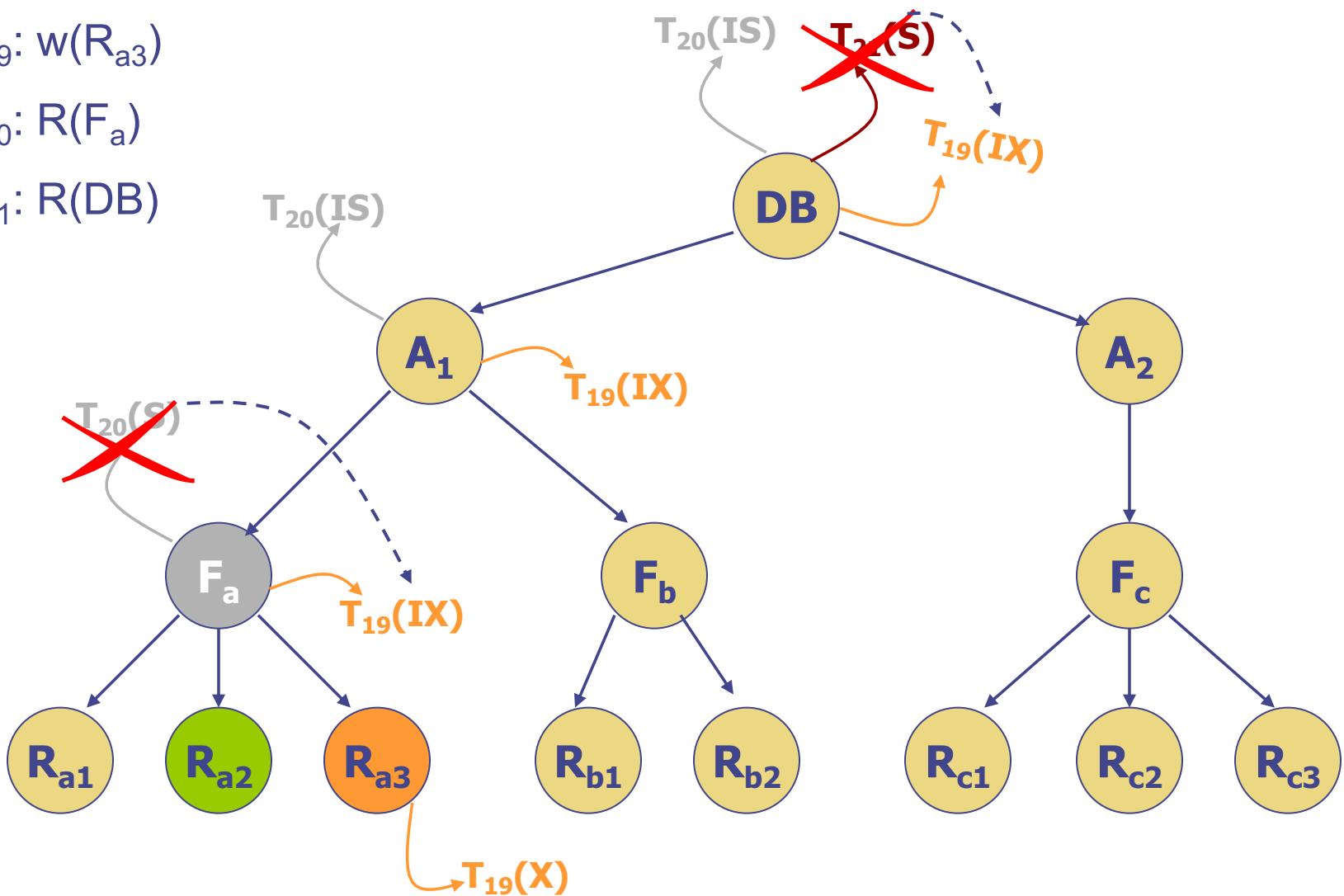
Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

- $T_{18}: r(R_{a2})$
- $T_{19}: w(R_{a3})$

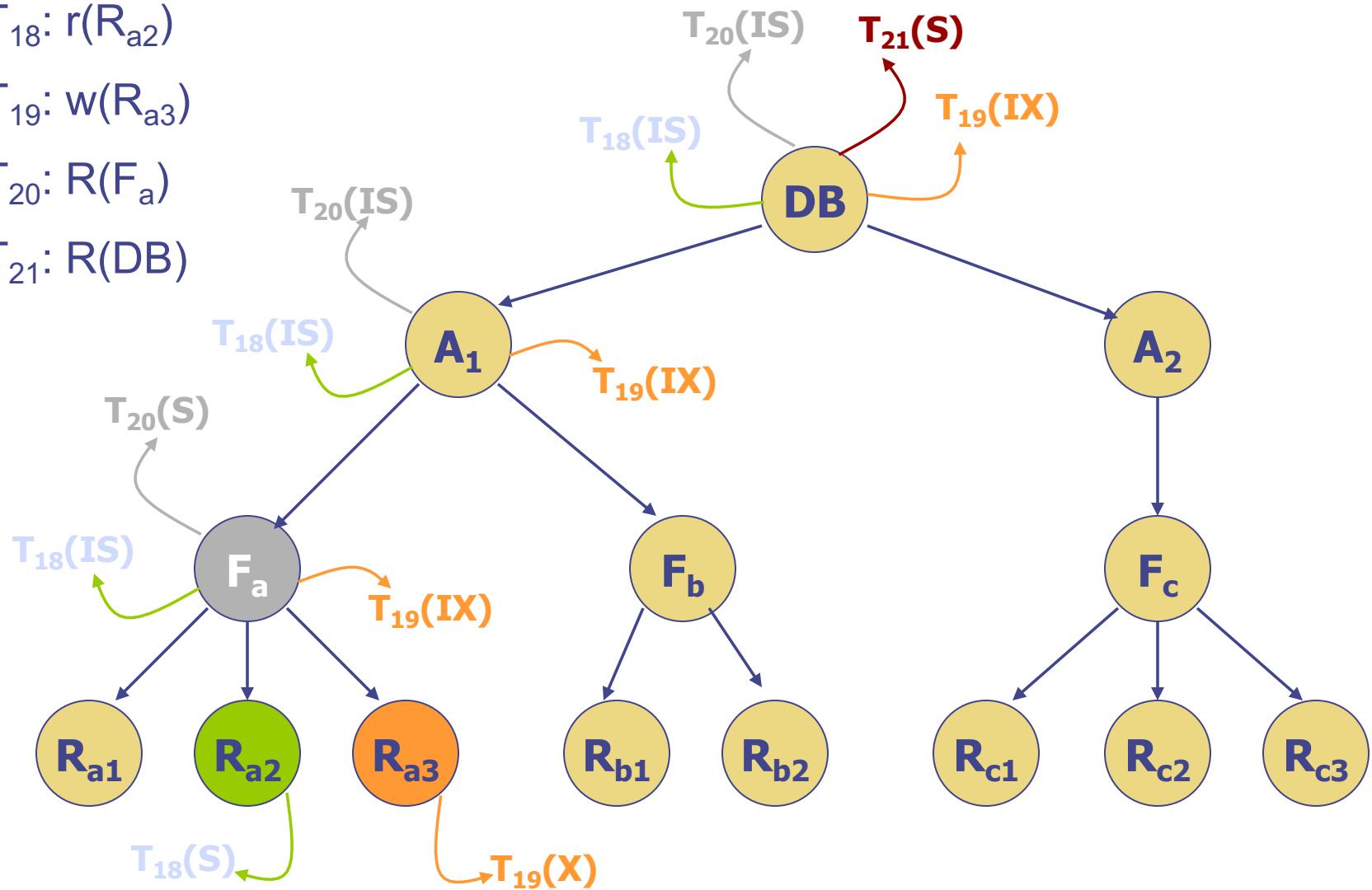
Giao thức dựa trên chốt – Đa hạt

- T_{19} : $w(R_{a3})$
- T_{20} : $R(F_a)$
- T_{21} : $R(DB)$

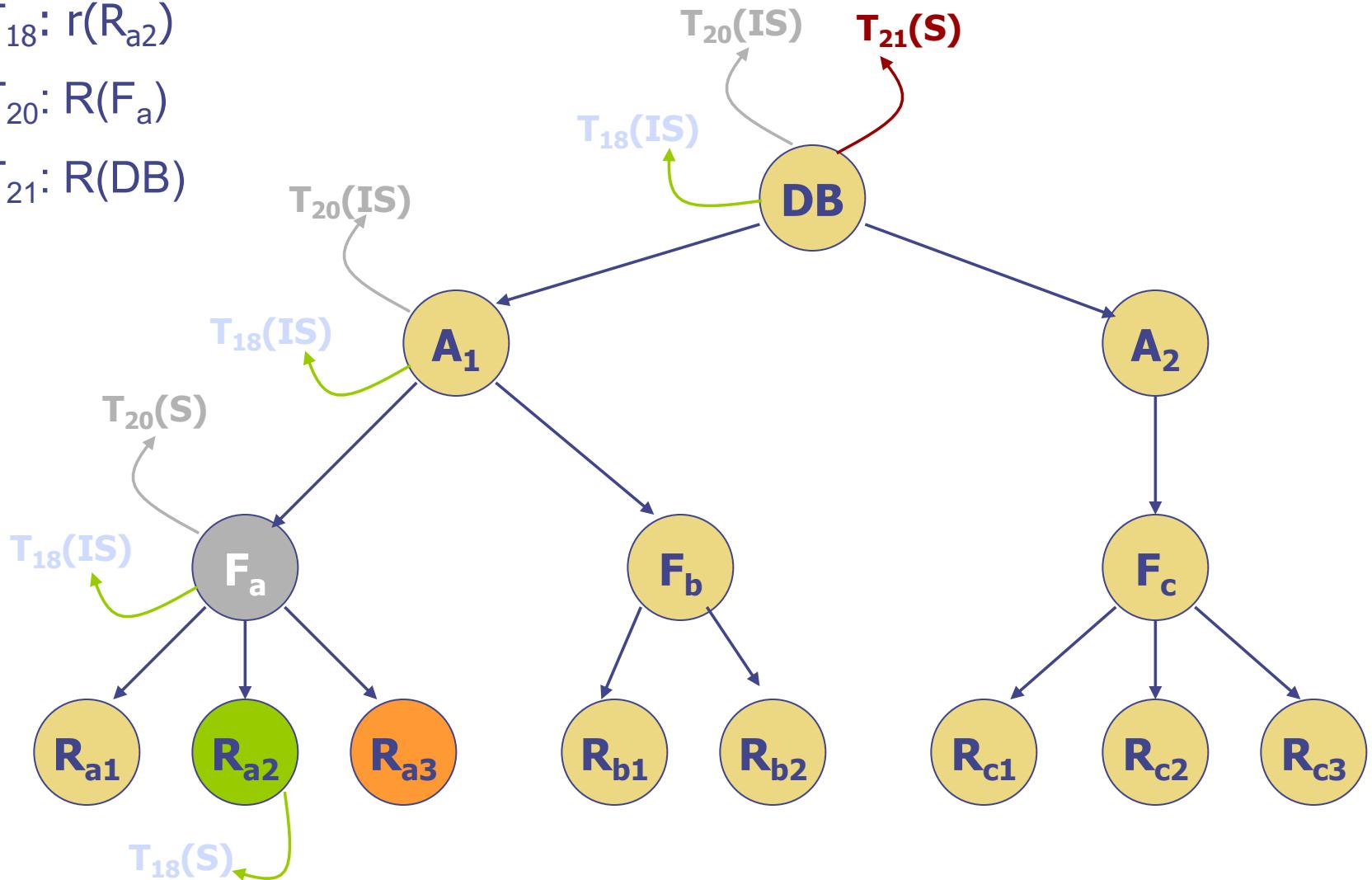
Multiple Granularity

- $T_{18}: r(R_{a2})$
- $T_{19}: w(R_{a3})$
- $T_{20}: R(F_a)$
- $T_{21}: R(DB)$

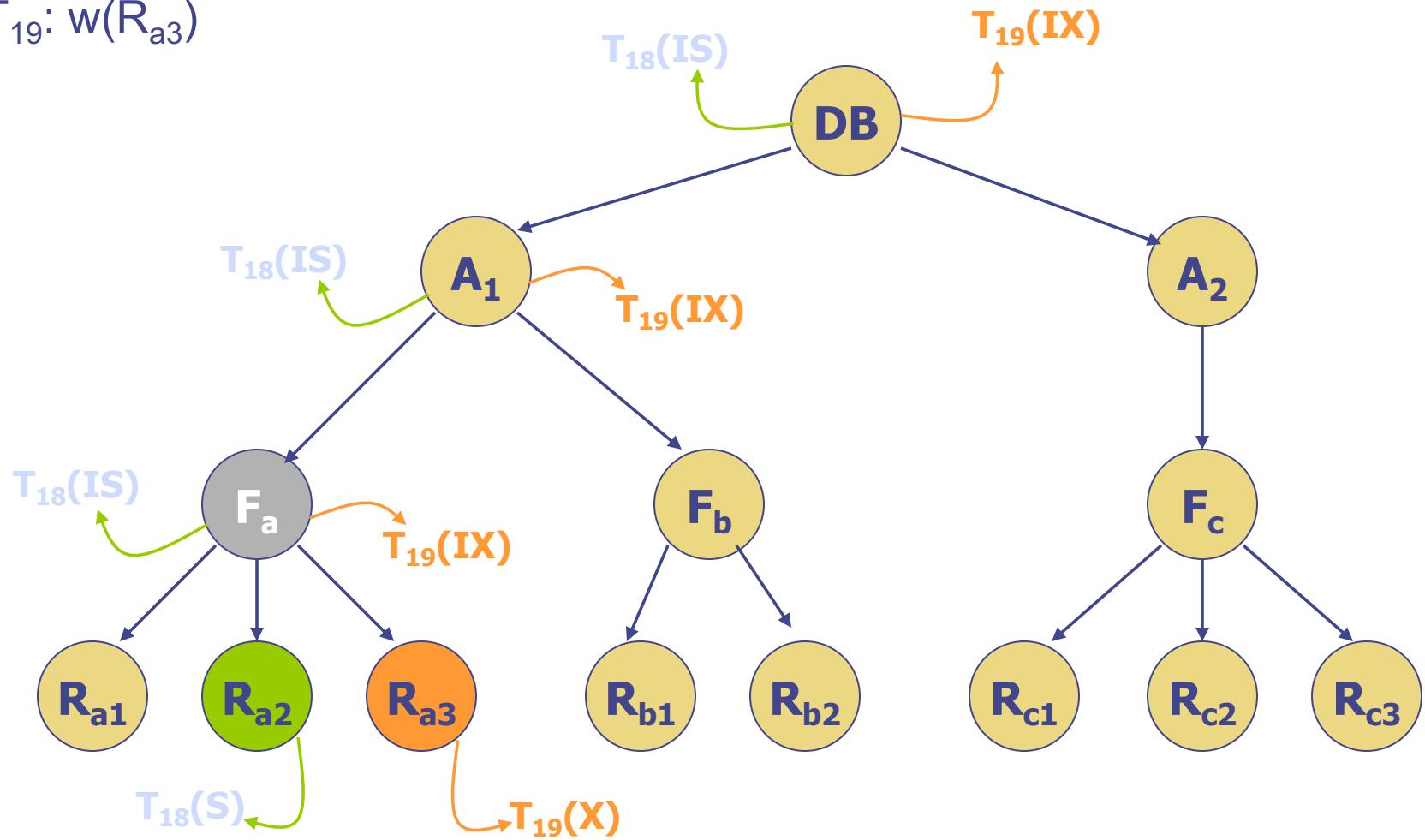
Multiple Granularity

- $T_{18}: r(R_{a2})$
- $T_{20}: R(F_a)$
- $T_{21}: R(DB)$

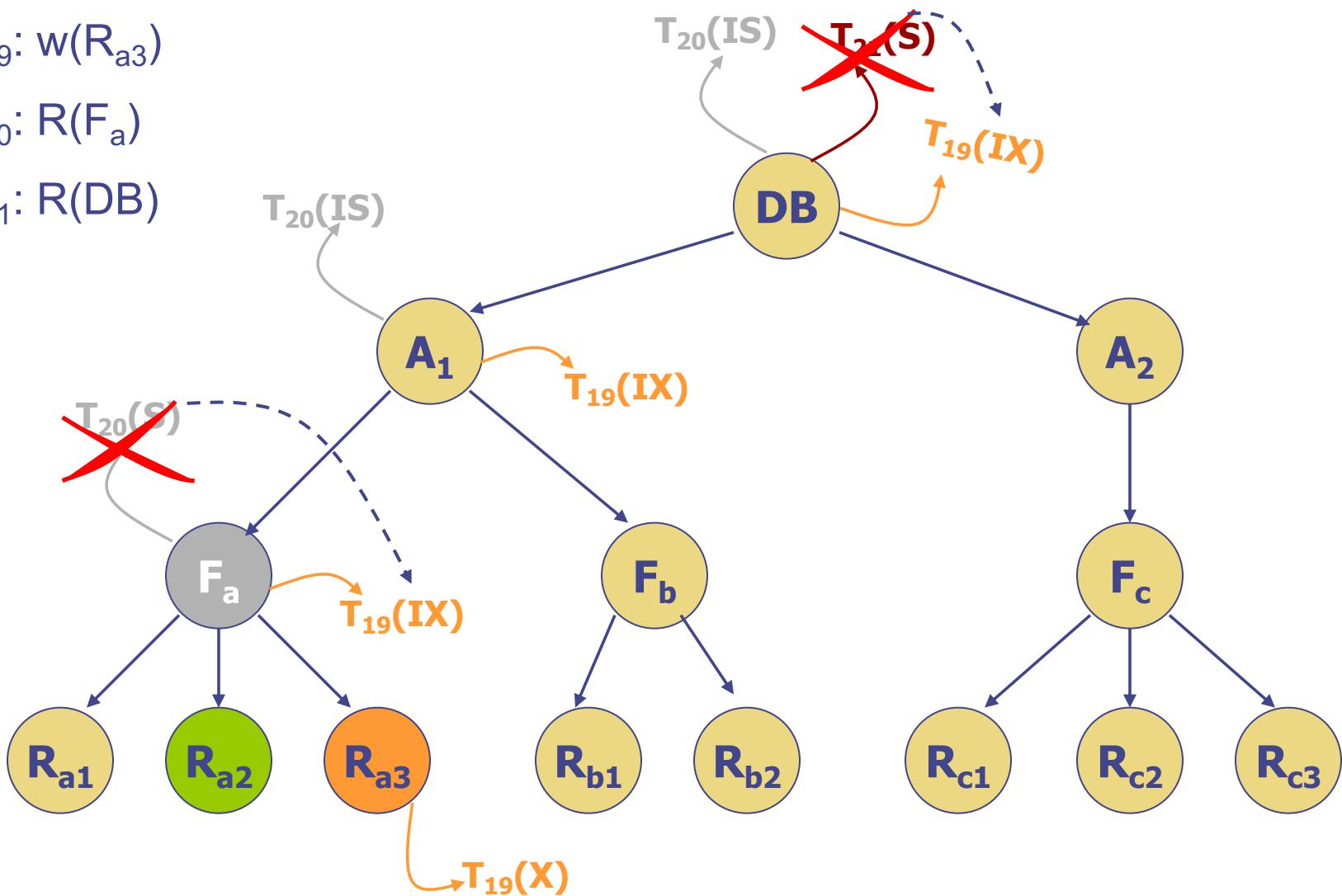
Multiple Granularity

- $T_{18}: r(R_{a2})$
- $T_{19}: w(R_{a3})$

Multiple Granularity

- $T_{19}: w(R_{a3})$
- $T_{20}: R(F_a)$
- $T_{21}: R(DB)$

Giao thức dựa trên tem thời gian

◆ Đảm bảo các Read và Write xung đột thực hiện theo **thứ tự tem thời gian**.

◆ **Tính chất:** Khả tuần tự xung đột và không deadlock.

◆ **Thực thi:**

- Mỗi giao dịch T_i được kết hợp một tem thời gian $TS(T_i)$ (*bằng đồng hồ hệ thống hay bộ đếm logic*)
- Nếu $TS(T_i) < TS(T_j)$, lịch trình sinh ra tương đương với một lịch trình tuần tự, trong đó $T_i <_s T_j$
- Mỗi **hạng mục** dữ liệu Q được kết hợp 2 tem thời gian:
  - ◆ $W\_Timestamp(Q)$, ký hiệu $W\_TS(Q)$ hoặc $WT(Q)$
  - ◆ $R\_Timestamp(Q)$, ký hiệu $R\_TS(Q)$ hoặc $RT(Q)$

Các tem thời gian này được **cập nhật** khi giá trị của Q được đọc hoặc ghi.

Giao thức dựa trên tem thời gian

Giao thức tem thời gian:

1. G/s T_i phát ra $\text{Read}(Q)$:

- Nếu $TS(T_i) < W_{TS}(Q)$: vứt bỏ $\text{Read}(Q)$ và T_i cuộn lại.
(giá trị T_i cần đọc đã bị giao dịch khác ghi đè lên)
- Ngược lại, thực hiện $\text{Read}(Q)$, cập nhật
 $R_{TS}(Q) = \max(TS(T_i), R_{TS}(Q))$

2. G/s T_i phát ra $\text{Write}(Q)$:

- Nếu $TS(T_i) < R_{TS}(Q)$: vứt bỏ $\text{Write}(Q)$ và T_i cuộn lại.
(giá trị T_i đang ghi là cần thiết trước đó và đã "bị bỏ qua")
- Nếu $TS(T_i) < W_{TS}(Q)$: vứt bỏ $\text{Write}(Q)$ và T_i cuộn lại.
(T_i đang ghi một giá trị "quá hạn")
- Cập nhật $W_{TS}(Q) = TS(T_i)$

Giao thức dựa trên tem thời gian

◆ Ví dụ 1:

T_{14}	T_{15}	A	B
14	15	$R_{TS} = 0$ $W_{TS} = 0$	$R_{TS} = 0$ $W_{TS} = 0$
$R(B)$	$R(B)$		$R_{TS} = 14$
	$W(B)$		$R_{TS} = 15$ $W_{TS} = 15$
$R(A)$	$R(A)$	$R_{TS} = 14$	
	$W(A)$	$R_{TS} = 15$ $W_{TS} = 15$	

⇒ Thỏa giao thức tem thời gian?

Giao thức dựa trên tem thời gian

◆ Ví dụ 2:

T_1	T_2	P	Q
1	2	$R_{TS} = 0$ $W_{TS} = 0$	$R_{TS} = 0$ $W_{TS} = 0$
$W(P)$	$R(P)$ $R(Q)$	$W_{TS} = 1$ $R_{TS} = 2$	$R_{TS} = 2$
$W(Q)$			

$$TS(T_1) = 1, R_{TS}(Q) = 2 \Rightarrow TS(T_1) < R_{TS}(Q)$$

⇒ **Hoạt động Write(Q) bị vứt bỏ và T_1 bị cuộn lại**
(không thỏa GT tem thời gian)

Giao thức dựa trên tem thời gian

Giao thức viết Thomas

- ◆ Là sự cải tiến của giao thức Tem thời gian nhằm loại bỏ trường hợp cuộn lại vô ích khi có “viết mù”

T1	T2	Q
$R(Q)$		$R\_TS = 1$
$W(Q)$	$W(Q)$	$W\_TS = 2$

$$\left. \begin{array}{l} TS(T_1) = 1 < W\_TS(Q) = 2 \\ \Rightarrow \text{Vứt bỏ } W(Q), \text{ cuộn lại } T_1 \end{array} \right\}$$

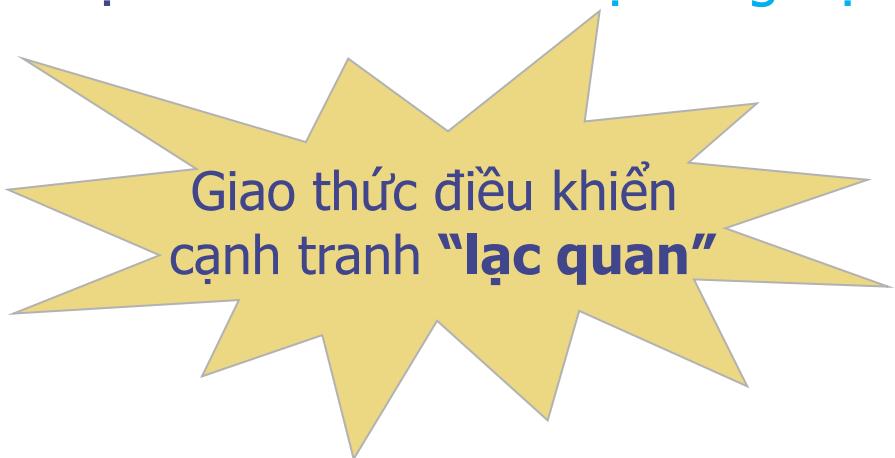
Giao thức Viết Thomas:

1. G/s T_i , $Read(Q)$: giống giao thức Tem thời gian.
2. G/s T_i , $Write(Q)$:
  - a. Nếu $TS(T_i) < R\_TS(Q)$: vứt bỏ $Write(Q)$ và T_i cuộn lại.
  - b. Nếu $TS(T_i) < W\_TS(Q)$: bỏ qua $Write(Q)$.
  - c. Cập nhật $W\_TS(Q) = TS(T_i)$

Giao thức dựa trên tính hợp lệ

- ◆ Thích hợp đối với hệ thống có sự **xung đột thấp** (đa số giao dịch là chỉ đọc)
- ◆ Tổng **chi phí để điều khiển cạnh tranh thấp** do không giám sát tất cả các chỉ thị của GD mà chỉ thực hiện kiểm tra vào các “kỳ” nhất định
- ◆ **Tính chất:**
  - Giao thức này sinh ra các lịch trình **Khả tuần tự xung đột**
  - Tránh **cuộn lại hàng loạt**

Giao thức dựa trên tính hợp lệ

- ◆ Một giao dịch T_i , có 2 (chỉ đọc) hoặc 3 kỳ:
  - **Kỳ đọc**: đọc các hạng mục DL, cập nhật trên biển tạm
  - **Kỳ hợp lệ**: kiểm tra tính hợp lệ để xác định có thể cập nhật từ biển lên CSDL hay không.
  - **Kỳ viết**: nếu Kỳ hợp lệ thành công $\Rightarrow$ cập nhật;
ngược lại $\Rightarrow$ cuộn lại.
- ◆ Để phục vụ cho Kỳ hợp lệ, mỗi GD sẽ được gán các **tem thời gian**:
  - **Start(T_i)**: Thời điểm khởi động T_i
  - **Validation(T_i)**: Thời gian T_i hoàn thành bắt đầu Kỳ đọc, bắt đầu kỳ hợp lệ (kiểm thử).
  - **Finish(T_i)**: Thời điểm T_i kết thúc Kỳ viết.
  - **TS(T_i)**: tem thời gian của T_i (thường = Validation(T_i))

Giao thức dựa trên tính hợp lệ

◆ **Kiểm tra tính hợp lệ của T_j :** Với tất cả các T_i đã bàn giao hoặc trong thời kỳ hợp lệ, một trong các điều kiện sau phải thỏa:

1. $\text{Finish}(T_i) < \text{Start}(T_j)$
(T_i thực hiện trước và kết thúc trước khi T_j GD đến sau, bắt đầu
⇒ thứ tự tuần tự được đảm bảo)
2. $\text{WS}(T_i) \cap \text{RS}(T_j) = \emptyset \wedge$
 $\text{Finish}(T_i) < \text{Validation}(T_j)$
(Thao tác viết của T_i không ảnh hưởng đến thao tác đọc của T_j)
3. $\text{WS}(T_i) \cap \text{RS}(T_j) = \emptyset \wedge$
 $\text{WS}(T_i) \cap \text{WS}(T_j) = \emptyset \wedge$
 $\text{Validation}(T_i) < \text{Validation}(T_j)$

$\text{RS}(T_i)$: tập các hạng mục dữ liệu được đọc bởi T_i

$\text{WS}(T_i)$: tập các hạng mục dữ liệu được ghi bởi T_i

Giao thức dựa trên tính hợp lệ

Ví dụ: Kiểm tra tính hợp lệ của các GD T_1, T_2, T_3 :

$R_1(A, B)$ $R_2(B, C)$ $R_3(C)$ V_1 V_2 V_3 $W_1(A)$ $W_2(B)$ $W_3(C)$

◆ **Validate(T_1): OK** (không có GD nào validated hoặc committed)

◆ **Validate(T_2):** (T_1 validated)

$$WS(T_1) \cap RS(T_2) = \emptyset \wedge WS(T_1) \cap WS(T_2) = \emptyset \wedge$$

$$val(T_1) < val(T_2)$$

$\Rightarrow$ **OK**

◆ **Validate(T_3):** (T_1 và T_2 validated)

- $WS(T_1) \cap RS(T_3) = \emptyset \wedge WS(T_1) \cap WS(T_3) = \emptyset \wedge$
 $val(T_1) < val(T_3) \rightarrow$ **OK**

- $WS(T_2) \cap RS(T_3) = \emptyset \wedge WS(T_2) \cap WS(T_3) = \emptyset \wedge$
 $val(T_2) < val(T_3) \rightarrow$ **OK**

$\Rightarrow$ **OK**

Giao thức dựa trên tính hợp lệ

Xét tính hợp lệ của các GD trong các lịch trình sau:

- a) $R_1(A, B)$ $R_2(B, C)$ $R_3(B)$ V_1 V_2 $W_1(C)$ V_3 $W_2(B)$ $W_3(C)$
- b) $R_1(A, B)$ $R_2(B, C)$ V_1 $R_3(C, D)$ V_3 $W_1(A)$ V_2 $W_2(A)$ $W_3(D)$

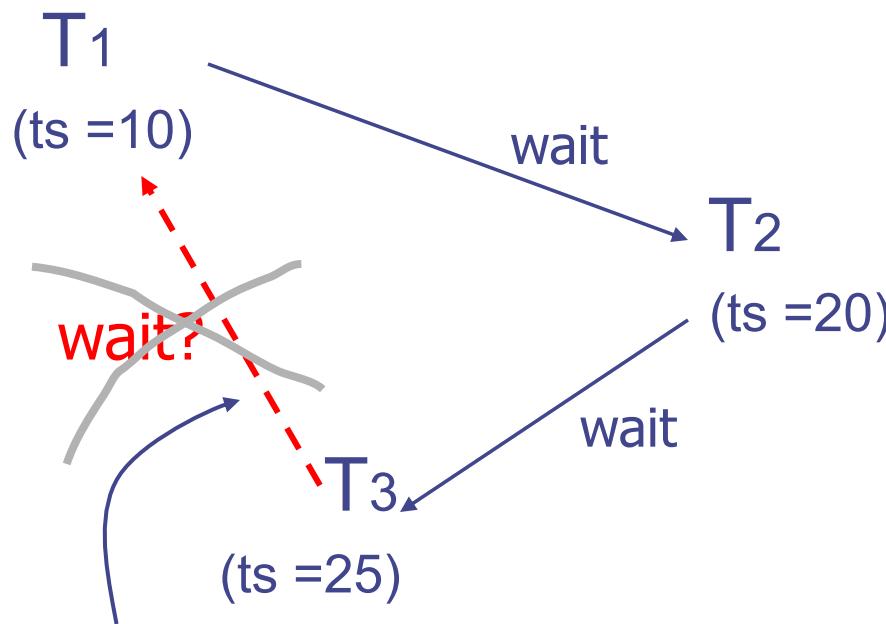
Deadlock

- ◆ **Deadlock:** hệ thống $\exists \{T_1, T_2, \dots, T_n\}$ sao cho T_1 chờ T_2 , T_2 chờ T_3 , ... T_{n-1} chờ T_n , T_n chờ T_1
⇒ Không GD nào **tiến triển** được
⇒ Phải "**tẩy rửa**" một vài GD tham gia vào deadlock
- ◆ **Xử lý deadlock** trong hệ thống:
  - Ngăn ngừa deadlock: phù hợp khi **xác suất deadlock** cao
    - ◆ Giao thức điều khiển CT ngăn ngừa deadlock (cây,...)
    - ◆ Wait-die
    - ◆ Wound-wait
    - ◆ **Time-out**
  - Phát hiện: phù hợp khi **xác suất deadlock** thấp
    - ◆ Wait-for graph

Ngăn ngừa deadlock – Wait-die

Wait-die:

- ◆ Một GD T_i được gán 1 tem thời gian $TS(T_i)$ khi bắt đầu
- ◆ T_i có thể chờ T_j nếu $TS(T_i) < TS(T_j)$
Ngược lại, T_i “chết” và cuộn lại

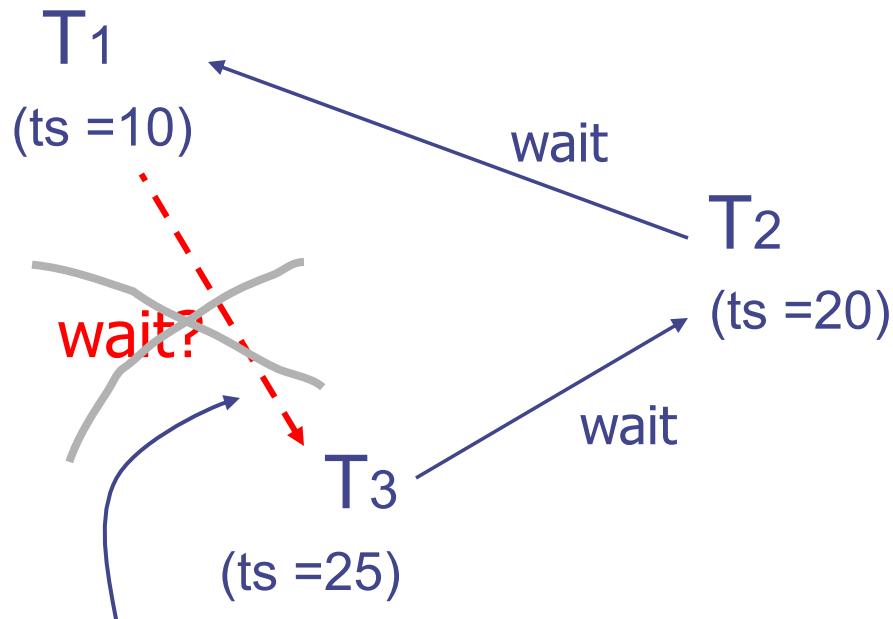

⇒ T3 không chờ được T1 ⇒ T3 chết và cuộn lại

Ngăn ngừa deadlock – Wound-wait

Wound-wait:

- ◆ Một GD T_i được gán 1 tem thời gian $TS(T_i)$ khi bắt đầu
- ◆ T_i “ép chết” (wound) T_j nếu $TS(T_i) < TS(T_j)$
Ngược lại, T_i chờ

⇒ T1 “ép chết” T3 ⇒ T3 chết và cuộn lại

Ngăn ngừa deadlock – Wound-wait

◆ Chú ý:

- Trong cả hai sơ đồ, khi một GD bị cuộn lại sẽ **không được gán tem thời gian mới** ⇒ tránh “chết đói”.
- Wait-die vs. Wound-wait:

Wait-die	Wound-wait
<ul style="list-style-type: none"> - GD già phải chờ GD trẻ. ⇒ GD già có xu hướng chờ nhiều hơn. - Một GD T_i chết, sau khi khởi động lại có thể chết tiếp tục. ⇒ T_i có thể chết vài lần trước khi tậu một mục dl cần thiết.	<ul style="list-style-type: none"> - GD già không bao giờ chờ GD trẻ. - Một GD T_i bị thương và cuộn lại, sau khi khởi động lại sẽ chờ/tục. ⇒ Có ít sự cuộn lại hơn trong sơ đồ Wound-wait.

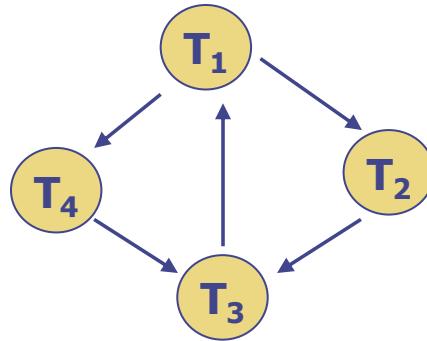
Ngăn ngừa deadlock – Timeout

Timeout:

- ◆ Sơ đồ trung gian giữa ngăn ngừa và phát hiện deadlock.
- ◆ Nếu một GD T_i chờ quá một khoảng thời gian L
     $\Rightarrow T_i$ sẽ bị cuộn lại
- ◆ Ưu điểm: đơn giản
- ◆ Khuyết điểm:
  - Khó xác định L
  - Có thể gây ra chết đói

Phát hiện deadlock

- ◆ **Đồ thị chờ** (wait-for graph): $G = \langle V, E \rangle$
  - **V** = tập các **đỉnh**, gồm tất cả các giao dịch trong hệ thống
  - **E** = tập các **cung**. Nếu T_i chờ T_j
 $\Rightarrow$ bổ sung một cung $T_i \rightarrow T_j$ vào **E**

- ◆ **Phát hiện deadlock**: nếu đồ thị chờ tại một thời điểm **có chu trình** $\Rightarrow$ hệ thống tại thời điểm đó bị **deadlock**

Phát hiện deadlock

- ◆ Bao lâu xây dựng đồ thị chờ một lần?
  - Deadlock thường xảy ra không?
  - Bao nhiêu giao dịch sẽ bị ảnh hưởng bởi deadlock?

- ◆ Khôi phục từ deadlock:
  - Chọn nạn nhân: dựa trên các tiêu chí
    - ◆ thời gian thực hiện GD
    - ◆ số hạng mục dữ liệu sử dụng bởi GD
    - ◆ số giao dịch sẽ bị ảnh hưởng
  - Cuộn lại: cuộn lại **bao xa**
  - Sự chết đói: khi chọn nạn nhân, phải xem số **lần đã cuộn lại** của giao dịch

Phát hiện deadlock – Ví dụ

Cho $S = r_1(A)r_2(B)w_1(C)w_2(D)r_3(C)w_1(B)w_4(D)w_2(A)$

a. Vẽ đồ thị chờ. Deadlock? Nếu có thì chọn 1 GD để cuộn lại và cho biết trình tự thực hiện các GD. G/s các chỉ thị bị khóa sẽ thực hiện lại theo thứ tự chờ trước thực hiện trước.

b. Mô tả sự hoạt động của S trong hệ thống sử dụng sơ đồ Wound-Wait
c. Tương tự câu b, sử dụng sơ đồ Wait-Die.

Phát hiện deadlock – Ví dụ

b. Wait-Die:

$S = r1(A)r2(B)w1(C)w2(D)r3(C)w1(B)w4(D)w2(A)$

T_1	T_2	T_3	T_4
LS(A) R(A)			
LX(C) W(C)	LS(B) R(B)		
LX(B) $\rightarrow$ Wait (T_2)	LX(D) W(D)		
W(B)	LX(A) $\rightarrow$ Die (T_1)	LS(C) $\rightarrow$ Die (T_1)	LX(D) $\rightarrow$ Die (T_2)
U(..)	...	...	...

Phát hiện deadlock – Ví dụ

c. Wound-Wait:

$$S = r_1(A)r_2(B)w_1(C)w_2(D)r_3(C)w_1(B)w_4(D)w_2(A)$$

T_1	T_2	T_3	T_4
LS(A) R(A)			
LX(C) W(C)	LS(B) R(B)		
LX(B) W(B)	LX(D) W(D)	LS(C) $\rightarrow$ Wait (T_1)	
U(...)	Die (T_1 , wounds)	(cont) R(C)	LX(D) W(D)
	(restart)		

